

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економічної теорії і суспільних наук

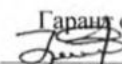
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

«03» 07 2023 р.

Гарант освітньої програми

 Володимир КРАЙНИЙ

«16» 06 2023 р.

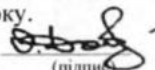
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» галузі знань 12 «Інформаційні технології»
Освітній ступінь	Бакалавр
Семестр	5-й
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Мірошкіна Наталія Валеріївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук minava7306@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії і суспільних наук.

Протокол № 10 від «22» травня 2023 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

Олена ДОВГАЛЬ

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 10 від «22» травня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

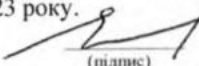

(підпис)

Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.

Протокол № 11 від «15» червня 2023 року.

Голова вченої ради

(підпис)

Олена ШЕБАНИНА

Миколаїв
2023

1.Призначення навчальної дисципліни	<p>Дисципліна «Філософія» вивчається здобувачами вищої освіти спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» на третьому курсі і є обов'язковою компонентою. Належить до циклу дисциплін загальної підготовки бакалаврів за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у фаховій галузі шляхом формування сучасної культури мислення та пізнання навколишнього світу, вміння логічно викладати власну думку, обґрунтовано полемізувати і аналізувати світоглядні проблеми буття, спроможних свідомо брати участь у суспільному дискурсі з актуальних питань суспільного життя.</p>
2.Мета навчальної дисципліни	<p>Мета дисципліни: формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу, вміння логічно викладати власну думку, полемізувати, критично аналізувати явища духовно-суспільного життя.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити здобувачів вищої освіти із напрацюваннями світової філософської думки; • дати виклад основних філософських концепцій, проблем в їх поліфонічному та плюралістичному звучанні; • розвивати у здобувачів вищої освіти навички самостійного аналітичного підходу до суспільних явищ, духовних феноменів, прагнення до інтелектуально-духовного самовдосконалення і самореалізації; • озброювати здобувачів вищої освіти основними вимогами, принципами та уявленнями сучасного наукового дискурсу, методології наукового пізнання. <p>Об'єктом дисципліни є світ людини як форма самоусвідомлення та духовно-практичного освоєння нею оточуючого природного, суспільного, духовного світу.</p> <p>Предметом дисципліни є найзагальніші універсальні відносини в системі «людина-світ», всезагальні закономірності розвитку природи, суспільства, мислення</p>
3.Компетентності	<p>Інтегральна компетентність:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

ЗК 6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.
ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність до математичного формулювання та досліджування неперервних та дискретних математичних моделей, обґрунтування вибору методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач у галузі комп'ютерних наук, аналізу та інтерпретування

СК 2. Здатність до виявлення статистичних закономірностей недетермінованих явищ, застосування методів обчислювального інтелекту, зокрема статистичної, нейромережевої та нечіткої обробки даних, методів машинного навчання та генетичного програмування тощо.

СК 3. Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем.

СК 4. Здатність використовувати сучасні методи математичного моделювання об'єктів, процесів і явищ, розробляти моделі й алгоритми чисельного розв'язування задач математичного моделювання, враховувати похибки наближеного чисельного розв'язування професійних задач.

СК 5. Здатність здійснювати формалізований опис задач

	<p>дослідження операцій в організаційно-технічних і соціально-економічних системах різного призначення, визначати їх оптимальні розв'язки, будувати моделі оптимального управління з урахуванням змін економічної ситуації, оптимізувати процеси управління в системах різного призначення та рівня ієрархії.</p> <p>СК 6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризику.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів.</p> <p>СК 8. Здатність проектувати та розробляти програмне забезпечення із застосуванням різних парадигм програмування: узагальненого, об'єктно-орієнтованого, функціонального, логічного, з відповідними моделями, методами й алгоритмами обчислень, структурами даних і механізмами управління.</p> <p>СК 11. Здатність до інтелектуального аналізу даних на основі методів обчислювального інтелекту включно з великими та погано структурованими даними, їхньої оперативної обробки та візуалізації результатів аналізу в процесі розв'язування прикладних задач.</p> <p>СК 15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.</p> <p>СК 16. Здатність реалізовувати високопродуктивні обчислення на основі хмарних сервісів і технологій, паралельних і розподілених обчислень при розробці й експлуатації розподілених систем паралельної обробки інформації.</p>
<p>4. Програмні результати навчальної дисципліни</p>	<p>ПР 1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.</p> <p>ПР 18. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення</p>

	завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів.			
5.Опис навчальної дисципліни	Види освітньої діяльності та види занять, обсяг годин: лекції – 16 год./ 0,53 кред. ECTS практичні заняття – 14 год./ 0,47 кред. ECTS самостійна робота – 60 год./ 2 кред. ECTS Форма підсумкового контрольного заходу – екзамен.			
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		ЛЗ	ПЗ	СР
Змістовий модуль 1				
1.	Сутність філософії та її роль у суспільстві.	1	1	6
2.	Проблема людини у філософії.	1	1	6
3.	Світогляд як найвища форма самоусвідомлення людини	1	1	6
	Всього за модулем	3	3	18
Змістовий модуль 2				
4.	Розвиток філософії від античності ності до Середньовіччя	1	1	6
5.	Філософія Нового часу – німецька класична філософія	1	1	6
6.	Сучасна світова та українська філософська думка	1	1	6
	Всього за модулем	3	3	18
Змістовий модуль 3				
7	Філософське розуміння світу.	2	1	4
8	Буття, матерія – основні онтологічні категорії	1	1	4
9	Свідомість	1	1	4
10	Пізнання як предмет філософського аналізу.	1	-	2
11	Наукове пізнання.	1	1	2
12	Філософський аналіз науки і техніки	1	1	2
13	Суспільство як предмет філософського аналізу.	1	1	2
14	Культура і цивілізація.	1	1	2
15	Суспільство. Природа. Майбутнє.	1	1	2
	Всього за модулем	10	8	24
	Всього	16	14	60
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
6. Порядок та критерії оцінювання	За всі види робіт упродовж семестру (виконання практичних вправ, тестування, опитування, контрольні роботи, обов'язкова самостійна та індивідуальна робота, результати неформальної освіти тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 60 балів. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: повнота і правильність відповіді під час усного опитування, виконання контрольної та			

самостійної роботи. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання завдань з дисципліни та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напряму та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, індивідуальні завдання, творчі завдання, тестові завдання, критерії та форми оцінювання, напрями наукової роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3915>

Графіки консультацій, проведення індивідуальних занять розміщено на сторінці кафедри <https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-econom-teor/>. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація, день складання заліку.

Здобувач вищої освіти має право скласти підсумковий залік у письмовій формі, до якого він допускається, якщо за виконання всіх поточних і контрольних заходів, передбачених протягом семестру, набирає 36 і більше балів. У цьому разі оцінка з дисципліни складається з суми балів, які здобувач отримав протягом семестру, і суми балів за залік. Залік є складеним у разі набрання за його результатами не менше 60% успішності тобто не менше 24 балів з 40 можливих.

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Змістовий модуль	№ з/п	Тема	Кількість годин	Форма контролю	Кількість балів	
					min	
1	1	Сутність філософії та її роль у суспільстві.	6	опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у MOODLE	3	
	2	Проблема людини у філософії.	6	-//-		
	3	Світогляд як найвища форма	6	-//-		

		самоусві-домлення людини					
2	4	Розвиток філософії від античності до Середньовіччя	6	-//-	3		
	5	Філософія Нового часу – німецька класична філософія	6	-//-			
	6	Сучасна світова та українська філософська думка	6	-//-			
3	7	Філософське розуміння світу.	4	-//-			
	8	Буття, матерія – основні онтологічні категорії	4	-//-			
	9	Свідомість	4	-//-			
	10	Пізнання як предмет філософського аналізу.	2	-//-			
	11	Наукове пізнання.	2	-//-			
	12	Філософський аналіз науки і техніки	2	-//-			
	13	Суспільство як предмет філософського аналізу.	2	-//-			
	14	Культура і цивілізація.	2	-//-			
	15	Суспільство. Природа. Майбутнє.	2	-//-			
		Разом	60	X			

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

<p>7. Політика курсу</p>	<p>Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана в Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно до затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу.</p> <p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням творчих завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; <p>Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;</p> <p>Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи з доповіддю додатково.</p>
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Губерський Л. В. Філософія: історія, суспільство, освіта : підруч. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 575 с. 2. Петрушенко В. Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 596 с. 3. Подольська Є. А. Філософія : підруч. Київ : Фірма «Інкос» ; Центр навчальної літератури, 2019, 704 с. 4. Філософія : підруч. Ужгород : Вид-во УжНУ

«Говерла», 2021. 440 с.

5. Шарін О. В. Philosophy: course of lecture for students of all specialties = Філософія : лекційний курс для студентів всіх спеціальностей. Миколаїв : МНАУ, 2020. 40 с.
6. Філософія: підруч. Київ : Знання, 2017. 414 с.
7. Філософія: плани семінарських занять, ключові поняття, питання для контролю та самоконтролю знань, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої школи усіх спеціальностей МНАУ / уклад. В. О. Ханстантинов. Миколаїв : МНАУ, 2020. 52 с.
8. Добронравова І. С. Практична філософія науки : зб. наук. праць. Суми : Університетська книга, 2019. 351 с.

Допоміжна література

9. Андрущенко В. П. Соціальна філософія : історія, теорія, методологія : підруч. 4-е вид., випр. та допов. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 552 с.
10. Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика : моногр. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 460 с.
11. Гринів О. Історія української філософії : навч. посіб. Київ : Тріада Плюс, 2015. 136 с.
12. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
13. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підруч. 3-е вид., перероб. Харків : Право, 2020. 432 с.
14. Зарудний Є. О. Філософія : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 202 с.
15. Ільїн В. В., Кулагін Ю. І. Філософія : підруч. Київ : Альтерпрес, 2020. 328 с.
16. Козьмук Я., Задубрівська О. Філософія. Чернівці : Рута, 2021, 139 с.
17. Кралюк П. М. Історія філософії України : підруч. Київ : КНТ, 2018. 652 с.
18. Кремень, В. Г. (). Філософія Григорія Сковороди в контексті людиноцентризму. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. №4. С. 1-8.
19. Матвієнко П. В. Філософська культура: освітні перспективи. Харків : Лівий берег, 2011. 295 с.
20. Множинська Р. В. Історія філософії. Київ : КНУТД,

2011. 223 с.
21. Надольний І.Ф. Філософія : посіб. Київ : Вікар. 2019, 412 с.
 22. Лозовий В., Требін М., Горлач М. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство : підруч. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 128 с.
 23. Прудникова, О. В. Філософія інформаційної культури. Харків : Право, 2017. 326 с.
 24. Степаненко І. В. Життєва компетентність особистості: філософсько-антропологічний та соціокультурний виміри. Харків : ХДУХТ, 2011. 217 с.
 25. Теліженко Л. В. Постнекласична модель цілісної людини. Київ : ЦГО НАН України, 2011. 283 с.
 26. Ханстантинов В. О. Філософія : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2018. 150 с.
 27. Філософія : підруч. / за заг. ред. М. І. Горлача, В. Г. Кременя, В. К. Рибалка. Харків : Консум, 2018. 672 с.
 28. Філософія : навч. посіб. / за наук. ред. А. В. Арістової, С. В. Синякова. К. : НТУ, 2018. 245 с.
 29. Хамітов Н. В. Історія філософії. Проблема людини та її межа. 6-е вид., перероб. та допов. Київ : КНТ, 2020. 393 с.
 30. Шаповал В. М. Трансцендентальні горизонти свободи. Київ : Парапан В. Б., 2010. 312 с.
 31. Юрій М. Ф. Антропология : навч. посібник. Київ : Дакор, 2018. 421 с.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Борінштейн Е.Р. Філософія: підручник. - Одеса: Університет Ушинського, 2021. – 350 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/11333/1/Philosophy%202021.pdf>
2. Литвинчук О.В., Муляр В.І. Філософія: навч. посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. 403 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7969/%D0%A4%D0%86%D0%9B%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%A4%D0%86%D0%AF%D0%9B%D0%98%D0%A2%D0%92%D0%98%D0%9D%D0%A7%D0%A3%D0%9A_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 3-тє вид., переробл. – Харків : Право, 2020. – 432 с. URL:

	<p>https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/840/3_Filosofija_pidruchnik_3_20_20_vnutri.pdf</p> <p>Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – с. URL: http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12924/3/%D0%A4%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F%20%281%29.pdf</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційних ресурсах Миколаївського національного аграрного університету: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3915</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Кандидат філософських наук,
доцент кафедри економічної теорії
і суспільних наук

Наталія МІРОШКІНА